

**INSTITUTUL NATIONAL PENTRU PREGATIREA SI PERFECTIUNAREA AVOCATILOR
CENTRUL TERRITORIAL TIMISOARA**

Strada Lucian Blaga nr 2, et 2, Timisoara, Timis
Telefon / Fax: 0256 498 056
contact@inppa-timisoara.ro
www.inppa-timisoara.ro

Pregătirea profesională inițială aferentă anului II de stagiu va începe cu Modulul de Procedură civilă, ale cărui cursuri se vor desfășura după orarul următor:

- 13 martie 2015, orele 14-16 - Actele procedurale în procesul civil;
- 20 martie 2015, orele 14-16 - Mijloace procesuale privind apărările în procesul civil;
- 27 martie 2015, orele 12-14 - Probele în procesul civil;
- 3 aprilie 2015, orele 14-16 - Hotărârea judecătorească și căile de atac împotriva acesteia;
- 9 aprilie 2015, orele 14-16 - Executarea silită.

Pregătirea stagiilor se va desfășura la sediul Baroului Timiș, str. Lucian Blaga nr. 2.

Vă rugăm să aveți în vedere și informațiile de mai jos.

Director INPPA Timișoara
Dr. Raluca Bercea

Probleme de procedură asociate TEMELOR PROFESIONALE I, II, III

În vederea realizării unei tratări unitare a programului de formare profesională inițială la disciplina Drept procesual civil, în cadrul activităților tutoriale aferente TEMELOR I, II și III, în limitele de timp oferite de orele alocate fiecărei teme, se vor avea în vedere și următoarele aspecte de practică judiciară:

I. Participanții la procesul civil.

Situația înstrăinătorului cu titlu particular păstrat în proces - art. 39 NCPC

- Care sunt ipotezele în care înstrăinătorul cu titlu particular ar putea fi păstrat în proces după introducerea în cauză a dobânditorului ?
- Ce drepturi procesuale ar avea înstrăinătorul cu titlu particular în cazul păstrării sale în proces (ex: ar putea formula cale de atac împotriva hotărârii) ?

Incidente privind compunerea completului de judecată

- Care este compatibilitatea dispozițiilor art. 41 alin. (1) NCPC și art. 99 alin. (6) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, conform cărora după casarea cu trimitere cauza revine completului inițial investit?
 - ex: în cazul în care prima instanța a soluționat cauza fără a intra în fond, iar instanța de apel/recurs trimite desființând/casând sentința, trimite cauza spre rejudecare. Judecătorul care a soluționat cauza în primă instanță și care va reprimi dosarul în temeiul art. 99 alin. (6) din ROI se află într-un caz de incompatibilitate absolută ?

Curatela specială

- care sunt drepturile și obligațiile curatorului special ? Care sunt consecințele neprezentării la termen a curatorului special desemnat prin încheiere ? Are curatorul judiciar obligația de a se prezenta la termen și de a efectua acte de procedură în cazul în care nu a fost achitată suma stabilită de instanță cu titlu de remunerație provizorie ?
- plata curatorului reprezintă venit din avocatură ?
- sumele plătite curatorului pot fi solicitate cu titlu de cheltuieli de judecată părții care pierde procesul ?

Participarea terților

- care este natura normelor prevăzute de art. 73 alin. (3) NCPC care stabilesc momentul până la care poate fi formulată cererea de chemare în garanție - norme de **ordine publică**, a căror nerespectare determină invocarea din oficiu de către instanță a excepției decăderii sau norme de **ordine privată**, în cazul căror decăderea poate fi invocată numai de părți ? (ex:dacă cel chemat în garanție precum și partea adversă celui care a formulat cerere de chemare în garanție nu invocă decăderea, o poate invoca instanța din oficiu ?)

II. Competența instanțelor

- instanța competentă teritorial în cauzele având ca obiect exercitarea autorității părintești, stabilirea locuinței minorului, modificarea măsurilor privind minorul, raportat la dispozițiile art. 114 NCPC, art. 107 și art. 486 NCC - instanța în circumscripția căreia își are domiciliul pârâtul (art. 107 NCPC) sau instanța în a cărei rază teritorială se află domiciliul minorului ?
- instanța competentă în cazul în care se solicită anularea unui act de dispoziție în condițiile art. 144 alin. 3 NCC – instanța de tutelă, în sensul art. 265 NCC (judecătoria) sau instanța de drept comun (determinată în funcție de valoarea obiectului actului juridic) ?
- care este competența materială de primă instanță în privința cererilor în materia fondului funciar ?
- care este competența materială în cazul acțiunilor având ca obiect rectificarea de carte funciară, întemeiate pe prevederile art. 908 și art. 914 NCC (acțiunile având ca obiect modificarea înscrierilor din cartea funciară referitoare la suprafața terenurilor, precum și acțiunile având ca obiect rectificarea înscrierilor din cartea funciară, atunci când se introduc separat de acțiunea de fond - art. 908 alin. 4 NCC - sunt acțiuni evaluabile în bani sau nu și cărei instanțe îi aparține competența de soluționare a acestora?)
- care este competența materială în cazul cererilor de partaj succesoral cărora le sunt asociate și capete de cerere în materie succesorală, precum anularea unui certificat de moștenitor, reducțiunea liberalităților excesive etc. ?
- care este delimitarea competenței funcționale a Secțiilor civilă (foste comerciale) având în vedere dispozițiile art. 3 C.civ., art. 8 din Legea nr. 71/2011 și art. 36 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, dar și Hotărârea CSM nr. nr. 654/31.08.2011 privind reorganizarea secțiilor comerciale (în special în cazul tribunalelor – ex. secția a VI a civilă la Tribunalul București).

III. Procedura în fața primei instanțe. Excepții și alte mijloace de apărare.

Procedura de regularizare

- Aplicabilitatea procedurii de regularizare a cererii de chemare în judecată în cazul procedurilor speciale precum ordonanța președințială, ordonanța de plată, evacuarea, sechestrul judiciar, validarea popririi etc.
- Sancțiunile aplicabile cererii de chemare în judecată, în cazul nerespectării condițiilor prevăzute de art. 194-197 NCPC în următoarele cazuri: *lipsa mențiunii cu privire la denumirea și sediul pârâtului, în cauzele având ca obiect plângere contravențională, neindicarea probelor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere, lipsa extrasului de carte funciară sau a certificatului care atestă lipsa înscrierii imobilului în cartea funciară.*
- Care este efectul formulării unei cereri de ajutor public judiciar sau de reexaminare a taxei judiciare de timbru asupra termenului de 10 zile, stabilit pentru regularizarea cererii ?
 - Conform art. 39 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013, împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru, reclamantul poate face cerere de reexaminare, la aceeași instanță, în termen de 3 zile de la data comunicării taxei datorate. Conform alin. (2) al aceluiași act normativ, cererea se soluționează în camera de consiliu de un alt complet, fără citarea părților, prin încheiere definitivă. Dispozițiile art. 200 alin. (2) teza I NCPC rămân aplicabile în ceea ce privește complinirea celorlalte lipsuri ale cererii de chemare în judecată. Instanța va proceda la comunicarea cererii de chemare în judecată, în condițiile art. 201 alin. (1) C.proc.civ., numai după soluționarea cererii de reexaminare. În consecință, după soluționarea cererii de reexaminare, încheierea pronunțată de instanță se va comunica reclamantului. Se ridică în practică întrebarea dacă după comunicarea către reclamant a încheierii prin care se stabilește în mod definitiv cuantumul taxei de timbru, mai este necesară o nouă comunicare în conformitate cu prevederile art. 200 alin. (2) NCPC sau chiar comunicarea încheierii amintite complinește comunicarea prevăzută la art 200 alin. (2) NCPC? Problema prezintă importanță sub aspectul stabilirii momentului de la care începe să curgă termenul de 10 zile prevăzut de art. 200 alin. (2) NCPC.

Taxa judiciară de timbru

- În situația în care se admite cererea de eșalonare a taxei de timbru, iar reclamantul nu achită prima rată a taxei de timbru sau o altă rată, cu toate că a fost citat cu această mențiune, instanța poate anula ca netimbrată acțiunea formulată? Problema se pune deoarece încheierea de admitere a eșalonării se comunică la Biroul de taxe și impozite al primăriei pentru punerea în executare, fiind executorie conform art. 44 din O.U.G. nr. 80/2013.

- Interpretarea art. 29 lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 (care prevede că sunt scutite de la plata taxei judiciare de timbru acțiunile și cererile, referitoare la cauzele penale, inclusiv despăgubirile civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând din acestea)
 - S-a considerat că este scutită de la plata taxei judiciare de timbru acțiunea civilă având ca obiect acordarea de daune morale și materiale decurgând dintr-o cauză penală în care s-a dispus o soluție de clasare (fapta de vătămare corporală din culpă nu întrunea elementele constitutive ale unei infracțiuni). *Opinia contrară* este în sensul în care sunt scutite de la plata taxei judiciare de timbru doar acțiunile referitoare la despăgubirile materiale și morale decurgând din cauzele penale în care s-a dat o soluție de condamnare, de amânare a aplicării pedepsei sau de renunțare la aplicarea pedepsei iar nu și în cele în care s-a dispus clasarea cauzei, achitarea sau încetarea procesului penal.

Incidente privind judecata

- Dacă există posibilitatea suspendării judecării cauzei în situația în care, în cadrul unei plângeri contravenționale, petentul nu îndeplinește obligațiile stabilite de instanță (art. 242 NCPC)
- Interpretarea dispozițiilor art. 309 alin. (5) C. proc. civ. raportat la prevederile art. 309 alin. (4) pct. 5 C.proc.civ. În concret, este admisibilă proba cu martori într-o acțiune având ca obiect constatarea nulității absolute a unui contract de vânzare-cumpărare încheiat sub formă autentică, cauza nulității invocată de reclamant fiind neplata prețului în vederea fraudării intereselor sale / eroarea în sensul că a avut reprezentarea că a încheiat un contract de întreținere?
- Incidența instituției suspendării judecării aflate pe rolul unei instanțe atunci când o altă instanță națională a formulat o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare adresată Curții de Justiție a Uniunii Europene, pentru lămurirea unor prevederi aplicabile în ambele cauze.
 - Într-o interpretare strictă a dispozițiilor art. 412 alin. (1) pct. 7 NCPC se referă exclusiv la suspendarea legală de drept a cauzei în care s-a formulat o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare adresată CJUE. Nu există o reglementare expresă a unui caz de suspendare legală facultativă în cazul altor judecăți care pun probleme identice sau similare celor ridicate printr-o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare, așa cum există spre exemplu în cazul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept [art. 520 alin. (4) NCPC]. De asemenea, este de principiu că situațiile care permit suspendarea judecării nu pot fi extinse pe cale de interpretare la alte ipoteze asemănătoare celor expres reglementate. Totuși o practică judiciară semnificativă recunoaște existența unui caz de suspendare legală

facultativă a judecății atunci când există deja formulată o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare adresată CJUE de către o altă instanță națională sau chiar de către o instanță aparținând altui stat membru.

- Este valabilă revocarea renunțării la judecata acțiunii formulate de reclamant până la momentul la care pârâtul își exprimă acordul în raport de dispozițiile art 406 alin. (4) NCPC?
- Dispozițiile art. 413 alin. (1) pct. 2 NCPC trebuie interpretate în sensul corelării acestora, în principal, cu dispozițiile art. 305 alin. (3) NCPP, referitoare la urmărirea penală *in personam* sau sea plică și urmării penale *in rem* ?
- Dispozițiile art. 27 alin. (7) NCPP limitează durata operabilității cauzei de suspendare legală de drept a judecății civile, sintetizată în expresia „*penalul ține în loc civilul*”, numai până rezolvarea în primă instanță a cauzei penale, dar nu mai mult de un an. După trecerea acestui termen, cauza civilă urmează a fi repusă pe rol la cererea părții interesate, dar instanța civilă ar putea decide continuarea suspendării cauzei, dar în temeiul art. 413 alin. (1) pct. 2 NCPC.

Cheltuieli de judecată

- Dacă există posibilitatea obligării pârâtului la plata cheltuielilor de judecată într-un proces având ca obiect recuperarea pe cale separată a cheltuielilor de judecată dintr-un alt proces în care respectivul pârât a fost a căzut în pretenții. În unele opinii, nu se pot solicita cheltuieli de judecată pentru noul proces deoarece reclamantul a optat să solicite cheltuielile pe cale separată, renunțând la beneficiul de a le obține chiar în cadrul procesului inițial.
- Cum se corelează art. 454 NCPC cu art. 1522 alin. (5) NCC.

Dezbaterile vor evidenția pozițiile exprimate în practică și doctrină cu privire la problemele indicate, scopul fiind cel al dobândirii celor mai bune tehnici de expunere a tezelor juridice din perspectiva avocatului.

**Director INPPA
av. Traian C. Briciu**